

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

8 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, împotriva sentinței Judecătorei Cimișlia din 24 februarie 2021 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 26 aprilie 2021, în privința inculpatului

Capmari Ivan XXXXX, născut la xxxxx, originar și locuitor al s. xxxxx, r-nul xxxxx, cetățean al R. Moldova, anterior condamnat prin:

1) sentința Judecătorei Cimișlia din 30.09.2015, în baza art. 152 alin. (2) lit. e), 90 Cod penal la 4 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă 3 ani.

<i>instanța de fond:</i>	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>04.11.2020 - 24.02.2021,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>18.03.2021 - 26.04.2021,</i>
	<i>19.07.2021 - 08.09.2021,</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Cimișlia din 24 februarie 2021, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Capmari Ivan a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal la 1 an și 2 luni închisoare.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendă condiționat, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În temeiul art. 90 alin. (6) Cod penal, Capmari Ivan a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul sau reședința fără consimțământul organului competent, să participe la un program special de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent.

De la Capmari Ivan s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 448 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, la 05.10.2020, în jurul orei 17⁰⁰, inculpatul Capmari I., fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se cu soția XXXXX XXXXX

la domiciliul lui XXXXX XXXXX, amplasat în s. XXXXX, r-nul XXXXX, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, îndreptate la săvârșirea actelor de violență asupra membrilor familiei, prevăzând urmările lor prejudiciabile și admitând în mod conștient survenirea acestora, în timp ce stătea la masă și servea vin, i-a aplicat lui XXXXX XXXXX o lovitură în regiunea feței cu un păhar din sticlă ce-l avea în mână, provocându-i leziuni corporale sub formă de plăgi pe frunte și la colțul medial al ochiului stâng, excoriație pe frunte dreapta și echimoză pe pleoapa ochiului stâng, care potrivit raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. XXXXX din 09.10.2020, au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unor corpuri ascuțite-tăietoare, condiționează dereglare a sănătății pe timp scurt și se califică ca vătămare corporală ușoară.

Astfel, inculpatul a comis infracțiunea prevăzută la art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin acțiuni violente, soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale și a sănătății.

Instanța a reținut că, inculpatul a recunoscut faptele indicate în rechizitoriu, solicitând judecarea cauzei în baza probelor administrate la etapa urmăririi penale.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, care se pedepsește cu muncă neremunerată în mărime de 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani, iar aplicând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite ale pedepsei cu muncă neremunerată vor fi de la 100 la 120 ore și închisoarea de la 3 luni 2 ani, că acesta anterior a mai fost judecat, la locul de trai este caracterizat negativ, are observații din partea organelor administrative și de drept, anterior a fost atras la răspundere contravențională pe cazuri de violență în familie, că circumstanțe atenuante lipsesc, cele agravante fiind comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, concluzionând că o pedeapsă de 1 an și 2 luni închisoare este proporțională, nu doar cu împrejurările și gravitatea infracțiunii comise ci și cu circumstanțele și nevoile inculpatului ca și cu cele ale societății, principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui.

Totodată, instanța a statuat că fiind neîntemeiată solicitarea acuzatorului de stat privind aplicarea maximului admisibil stabilit de cea mai aspră pedeapsă prevăzută de norma art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, ca urmare a reglementărilor art. 364¹ Cod de procedură penală. Ori, aspectul concursului dintre circumstanțele atenuante și agravante stabilite la caz, poziția abordată de partea vătămată, gradul prejudiciabil al infracțiunii raportat la conduita inculpatului în cursul judecării cauzei, exclude justificarea aplicării celei mai aspre pedepse penale prevăzute, urmând ca aceasta să fie stabilită în limitele criteriilor de individualizare, și ca consecință a reglementărilor art. 78 alin. (4) Cod penal.

Pe lângă aceasta, instanța a concluzionat că datele ce caracterizează persoana inculpatului, conduita lui după comiterea infracțiunii, că a avut o atitudine corectă a recunoscut integral vina și regretă fapta comisă, s-a împăcat cu partea vătămată, și-a cerut iertare, sunt suficiente pentru a aprecia că scopul pedepsei poate fi atins și fără privare de libertate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune, pe parcursul căruia v-a fi sub un control mai riguros al organelor de resort și nemijlocit va avea posibilitatea să dovedească societății civile că prin purtare exemplară poate îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Ori, inculpatul merită o șansă în vederea îndreptării și un vot de încredere în ceea ce privește reintegrarea sa socială, astfel că ultimul a conștientizat gravitatea faptei și că, pe viitor, se va feri să mai săvârșească fapte infracționale și să nu comită acțiuni de violență în familie.

Toate aceste împrejurări de fapt au creat, în mod neîndoielnic, convingerea că incidentul ce face obiectul prezentei cauze va fi un ultim eveniment în viața acestuia care, fiind la vârsta maturității, are capacitatea de conștientizare a faptei și a urmărilor acesteia, astfel că va adopta pe viitor o atitudine de respectare întocmai a normelor juridice, or la caz, aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege inculpaților, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă. Conduita inculpatului reliefată prin atitudinea sa procesuală, contribuind astfel în mod nemijlocit la soluționarea justă și cu celeritate a cauzei, cu respectarea exigențelor impuse de art. 6 din CoEDO, sunt aspecte de natură a genera aplicarea unei pedepse al cărei quantum va fi orientat spre scopul educativ al pedepselor.

Așadar, din interpretarea coroborată a probelor, se specifică că modalitatea de executare aleasă și quantumul pedepsei aplicate inculpatului, pentru infracțiunea incriminată, este în acord cu principiul proporționalității avându-se în vedere fapta comisă și urmările produse.

2. Procurorul în Procuratura raionului Cimișlia, Botezatu Valerian, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Capmari I. să fie condamnată în baza art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal la 2 ani închisoare, cu executare în închisoare de tip semiînchis.

Apelanta a invocat că, la locul de trai inculpatul este caracterizat negativ, anterior a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 30.09.2015 pe art. 152 alin. (2) lit. e), 90 Cod penal la 4 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe perioadă de probațiune de 3 ani, fiind relevant că, Capmari I. nu are antecedente penale.

După executarea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, Capmari I. nu și-a atins scopul de reeducare și din nou a pășit pe cale infracțională. Faptele că el a recunoscut vina, s-a împăcat cu partea vătămată și și-a cerut scuze de la aceasta, reprezintă doar un complex de acțiuni întreprinse de Capmari I. în scopul ameliorării situației sale, el cunoscând cu certitudine că în privința sa a fost pornită urmărirea penală care va genera condamnarea lui și aceste criterii nu pot servi drept temeiuri de a individualiza pedeapsa în scopul aplicării unei pedepse mai blânde.

Cu referire la motivarea instanței precum că Capmari I. regretă de fapta comisă, aceasta de asemenea nu poate servi drept criteriu de individualizare a pedepsei, deoarece pentru a o considera drept căința sinceră din partea inculpatului, urmau să fie întrunite condițiile art. 57 alin. (1) Cod penal.

El a săvârșit infracțiunea fiind în stare de ebrietate alcoolică, acțiunile lui fiind însoțite de agresarea victimei. Potrivit cazierului contravențional, anterior comiterii infracțiunii a fost supus răspunderii contravenționale, inclusiv pentru violență în familie săvârșită asupra soției.

În așa mod, numai pedeapsa cu închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea ei reală, își poate atinge scopul în vederea reeducării condamnatului și restabilirii echității sociale.

4. Potrivit deciziei Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat din 26 aprilie 2021, apelul a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a statuat că, instanța de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, corect a luat în considerație caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite și anume de faptul că prin acțiunile sale inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, anterior a fost judecat, la locul de trai este caracterizat negativ, are observații din partea organelor administrative și de drept, anterior a fost atras la răspundere contravențională pe cazuri de violență în familie.

Astfel, argumentele părții acuzării precum că, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că inculpatul anterior a mai comis infracțiuni similare pentru care a fost atras la răspundere contravențională și a emis o sentință de condamnare prea blândă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, urmează a fi respinse ca nefondate, or, prima instanță pentru a aplica pedeapsă inculpatului pe art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal, a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale ale inculpatului și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii, că face parte din categoria celor mai puțin grave, de persoana inculpatului, care anterior a fost judecat, dar antecedentele penale sunt stinse și a fost judecat pentru contravențiile comise de violență în familie, de faptul că a manifestat căință activă în cadrul examinării cauzei, are la întreținere doi copii minori, nu este angajat în câmpul muncii oficial, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de comportamentul acestuia de până la comiterea infracțiunii, în timpul comiterii și pe parcursul examinării cauzei.

Deci, pedeapsa aplicată inculpatului este una legală și întemeiată, or, la caz, instanța de fond, a luat în considerație prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, circumstanțele atenuante și agravante, stabilind corect o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea comisă de inculpat.

Soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, pedeapsa aplicată, va duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul acestuia pe viitor.

Mai mult, partea vătămată s-a împăcat cu inculpatul și în ședința instanței de apel a declarat expres că nu susține recursul procurorului care a solicitat aplicarea reală a pedepsei cu închisoarea în privința lui Capmari I.

În asemenea circumstanțe, aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 2 luni, cu suspendarea pedepsei aplicate pe un termen de 2 ani în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, în speța vizată, este echitabilă, asigurându-se restabilirea echității sociale și prevenirea comiterii de noi infracțiuni și va duce la conștientizarea de către inculpat a necesității respectării legii, ceea ce asigură îndeplinirea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Argumentul apelantului că prin aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, există pericolul real ca Capmari I., fiind la libertate să săvârșască acțiuni agresive față de soția sa, or, nici după sancționarea contravențională repetată a lui pentru acte de violență în familie, inculpatul nu s-a reeducat, prelungind să aplice violență față de membrul familiei sale, nu poate fi reținut ca întemeiat deoarece este o presupunere a acuzatorului despre eventuale acțiuni, care posibil se vor întâmpla în viitor.

Ori, eventualele acțiuni ale inculpatului pe viitor față de soția sa prin prisma obligațiilor impuse de instanța de judecată și condițiilor aplicării art. 90 Cod penal, vor putea servi temei de anulare a suspendării executării pedepsei.

Pe cât la moment este important ca familia să fie păstrată, iar inculpatul să o întrețină, voință exprimată în ședința instanței de apel și de către partea vătămată.

5. Procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță.

Recurenta a invocat că, instanțele nu au luat în considerație în mod convenit că, inculpatul, fiind deja condamnat odată pentru comiterea infracțiunii cu aplicarea violenței (sentința Judecătoriei Cimișlia din 30.09.2015 în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal), nu a făcut pentru sine careva concluzii, dimpotrivă a continuat activitatea sa infracțională. Respectiv, pedeapsa stabilită anterior nu a avut careva efect asupra inculpatului, nu a influențat asupra corectării și reeducării vinovatului.

Concomitent, nu s-a apreciat în mod corespunzător și că Capmari I. de mai multe ori a fost recunoscut vinovat în comiterea contravențiilor ce atentează la sănătatea persoanei, lipsa circumstanțelor atenuate, prezența numai circumstanțelor agravante, comiterea infracțiunii în stare de ebrietate.

De asemenea, atât în procesul urmăririi penale cât și în procesul examinării în fond au fost stabilite lipsa circumstanțelor excepționale, prezența caracteristicii negative în privința inculpatului, comportamentul inculpatului care după comiterea infracțiunii nu a întreprins nicio acțiune pentru a acorda ajutor soției sale, care avea leziuni și fața însângerată, dar a continuat activitate sa cotidiană, ceea ce ne arată atitudine cinică a inculpatului față de consecințele ale acțiunilor sale.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (pct. 5. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2., 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și ce de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat

și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu $\frac{1}{3}$ a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

În consecutivitatea enunțată, instanțele just au concluzionat că în cazul în care inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, dar a recunoscut integral vina solicitând judecarea cauzei în procedura simplificată, antecedente penale sunt stinse, întreține 2 copii minori, s-a împăcat cu partea vătămată, corectarea și reeducarea acestuia este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pentru o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal, cu participarea obligatorie la un program special de consiliere în vederea reducerii comportamentului violent.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cât și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ei, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei penale.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2.- 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, împotriva sentinței Judecătoria Cimișlia din 24 februarie 2021 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 26 aprilie 2021, în privința inculpatului Capmari Ivan XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 17 septembrie 2021.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Victor Boico